

Salmonella

Verslag van de eerste sessie op de Ridammerhoeve, een BD-geiten- en kippenboerderij in Amstelveen, op 12 februari 2001.

Salmonella-besmetting van eieren

Vraag: Hoe verloopt bij mensen de opgelopen salmonellabesmetting van eieren?

Salmonella is een heel indringende bacterie die het immuunsysteem lamlegt. Het gevolg is dat mensen, als bijverschijnsel, mogelijk ook even tijdelijk wat bijziend worden, draaierig, weinig richtinggevoel overhouden, op dat moment. Ze voelen zich onzeker, psychisch ontsteld, vaak gepaard gaand met diarree-aanvallen, buikgriepachtige verschijnselen en polszwakte. Het voelt ook haast alsof er voorhoofdsholteachtige ontstekingen bij zijn en dat men zich bij een salmonellavergiftiging in het algemeen niet aangenaam voelt. De bacterie is snel uitbreidend, waardoor deze ook de maag en darmflora aantast. Patiënten zijn bedlegerig. Het is zelfs of, bij hele ernstige gevallen en bij oudere mensen, incontinentie plaats kan vinden omdat men zo ontregeld is dat men zich daarin gewoon niet meer zorgvuldig kan gedragen.

Doordat ook het darmkanaal zo onaangenaam voelt, gaat de ziekte soms ook gepaard met lichte onderrugpijn. Net alsof het allemaal zo onprettig voelt dat je je ook daar instabiel voelt. Menigmaal is het tijdelijk van aard, als het immuunsysteem weer aan weerstand wint.

Het is in ieder geval belangrijk dat de bd-boeren er niet te luchtig over spreken, omdat de invloed van deze ziekte sterk kan inwerken op mensen die een onvoldoende gezonde conditie hebben. En binnen de huidige Westerse samenleving geldt dat voor de meeste mensen. Het is dus echt een gezondheidsrisico dat niet onderschat mag worden.

Doordat het de spijsverteringssystemen in de mens blokkeert, kan er heel snel een tekort aan de noodzakelijke vitaminen en mineralen ontstaan, waardoor mensen zich buitengewoon passief en onaangenaam voelen. Ik zie ook dat in de ontlasting van deze mensen de bacterie weer mee naar buiten gaat. Patiënten zijn weer een besmettingsgevaar naar anderen toe, waardoor het een collectief karakter kan krijgen. Bijvoorbeeld als mensen met een slechte gezondheidsconditie te dicht bij elkaar huizen. Het kan zelfs als neveneffect oogblindheid veroorzaken.

Ik zie dat bij eieren die besmet zijn, bij langdurige verhittingsprocessen de salmonellabacterie onschadelijk gemaakt wordt. Weten jullie dat?

Opmerking: Bij 65 graden sterft de bacterie.

Het gaat erom dat je deze besmette eieren niet rauw nuttigt, maar licht verhit. Dat is een algemeen voedingsvoorschrift dat uitgereikt kan worden aan hen die twijfelachtig zijn omtrent de herkomst van het ei. Juist omdat salmonella heel schadelijk is, met name voor jonge kinderen en baby'tjes die voor het eerst mogen eten.

Aangezien deze bacterie een onherstelbare schade kan geven, zijn voedingsvoorschriften hier op zijn plaats. **De bd-boer, belanghebbend om zuiver te boeren, vindt zichzelf gerustgesteld weer,** (dit zijn letterlijk de woorden van de begeleiders), **wanneer hij zich zeker weet in het behoud van gezonde kippen.**

Dit geldt minder wanneer kippen langdurig 'tochtig' (vruchtbaar / hoog productief) zijn. Als de gezondheid van de kippen aanhoudend verstoord is, dan loopt die kip een hoger risico op besmetting. Bij die kippen dient men te onderzoeken of ze gezond zijn.

Ik heb het dan over kippen met een verstoorde legcyclus, waarvan de cyclus overhaast is. (Ter vergelijking, dat kan inhouden dat je als vrouw niet 1 keer in de 28 dagen menstrueert, maar om de 7-8 dagen).

Een hoog productieve kip heeft waarschijnlijk meer last van salmonella.

Vraag: Houdt dit in dat als deze hoog productieve kippen in een toestand komen met een gestoorde (versnelde) cyclus, die niet bij die kip hoort, dat ze daardoor bevattelijker zijn voor salmonella?. En dat hun weerstand waarschijnlijk ook lager is?

Ik zal kijken of dat klopt. Ik kom toch weer op dat woord tochtig. In ieder geval is die verhoogde cyclus een indicatie.

Het is vaak heel erg individueel bepaald bij de kip zelf. Het beeld dat ik zie is dat als een kip voedsel vergruist en het te lang vasthoudt in zijn krop, het dus niet voldoende snel doorslikt op een manier die het spijsverteringsmechanisme direct in werking doet zetten, deze kip dus een hoger risico loopt dan een kip die het voedsel snel in zich opneemt. Ik krijg de indruk dat die kip een soort speekselballetje maakt voordat ze het inslikt.

Wanneer een kip het voedsel direct doorgeeft en de spijsverteringssappen van de kliermaag en darmen daarop gaan inwerken, dan loopt ze minder risico voor de bacterie.

Want met name de maagzursappen zijn zeer agressief, die vernietigen de bacterie.

Maar als het voedsel te lang in de krop gehouden wordt, dan ontstaat daar een klimaat van broeierigheid waar de zuren minder sterk inwerken. Daardoor kan deze bacterie zich ook via de slijmvliezen het lichaam inwerken, dus op een andere manier dan via de slokdarm naar de maag. Het heeft er dus ook mee te maken hoelang de kip de neiging heeft het voedsel stuk te pikken, voordat zij het doorslikt, of dat ze er gewoon wat speeksel omheen doet en het doorslikt.

Het woord dat mij opviel is dat als ze er te lang over doet om te vergruizen, dat was de zin. Dus het heeft te maken met het woord vergruizen. Als het lang moet vergruizen en het te lang blijft hangen in de krop, dan gaat het daar broeien.

Opmerking: Het voedsel komt eerst in de bek, gaat met wat speeksel via de slokdarm naar de krop, na het voorweken naar de kliermaag, waarin verteringssappen worden toegevoegd en komt dan in de spiermaag waarin de steentjes zitten en waar de harde delen vermalen worden.

Vogels hebben geen tanden in hun bek. Met hun snavel kunnen ze bijvoorbeeld wel groentabladeren klein maken alvorens die door te slikken.

Er zijn kippen die, wanneer ze granen of andersoortig voedsel tot zich nemen, 'lucht moe' worden – zo noem ik het maar. Alsof het een inspannend proces is als ze ademen en tegelijkertijd voedsel via de slokdarm en de krop moeten afvoeren. Het lijkt alsof de ademhaling daardoor wat schokkerig en niet vlotjes verloopt. De kippen die veel ademnood kennen omdat zij bij het opnemen van het voedsel en bij de eerste afleg van voedsel als het ware vergeten om goed adem te halen, dat zijn ook kippen die zich vaak te uitgeput gaan voelen bij het absorberen van voedsel in relatie tot het doorslikken. Omdat doorslikken voor hen ook haast gelijk staat met ademtekort. Het is tijdelijk, maar op dat moment onprettig. Het ademtekort heft zich op wanneer het voedsel weggezaakt is.

Als het voedsel te lang in de krop blijft hangen dan is het net of door het gewicht van de krop bij sommige typen kippen de luchthuishouding iets bemoeilijkt wordt doordat de krop een kracht uitoefent naar beneden, waardoor de luchtpijp gevoeliger reageert. Wanneer een kip de adem achterhoudt, niet helemaal goed zijn ademhalingssysteem open heeft en het voedsel niet snel genoeg doorslikt, waardoor het voedsel te lang blijft hangen in de krop, dan kan de salmonellabacterie vanuit de krop een weg vinden het lichaam in. Dan weet die bacterie een weg te vinden om het maagzuur te passeren. Als de bacterie eenmaal in het maagzuur zit, dan kan die bijtende stof ze in hoge mate vernietigen. Dus de gevoeligheid voor salmonella heeft voor een deel te maken met de slikkracht van de kip, want als ze iets snel door weet te slikken kan de salmonellabacterie zich minder verspreiden.

Vraag: Kan het ook te maken hebben met scherpe delen in het voer, waardoor de slijmvliezen beschadigen? Kan dat een invalspoort zijn voor salmonella?

Ja, dat is juist. En wat ook een nadelig effect is, is dat als de krop te zwaar is, dat deze waarschijnlijk toch een beetje om de luchtpijp heen hangt, waardoor de luchtpijp ook wat

in verdrukking komt en de ademhaling te stoterig wordt, te weinig vloeiend verloopt, waardoor die inhoud van die krop ook nog moeilijker door te slikken is. Dus zou de hoeveelheid voedsel die de kip in één keer kan opnemen, niet zo hoog moeten worden. Zij kan het voer beter mondjesmaat innemen en het door speeksel omgeven en inslikken. Dat is zowel beter voor de luchtpijp als tegen de salmonellabesmetting.

Vraag: Is het verstandig ze met kleine beetjes te gelijk te voeren?

Als het voedsel maar niet te lang in de krop blijft hangen, dan heb je kans dat de kip zelf bij machte is de salmonellabacterie om zeep te helpen, dat die niet zo schadelijk is. Maar als het voedsel te lang in de krop blijft hangen dan wordt het risico hoger.

Vraag: Wat kan een boer doen om besmetting te voorkomen?

Ruimtes waar het door onvoldoende ventilatie te benauwd is, versterken onder andere de inwerking van de salmonellabacterie.

Het is alsof het ademhalingssysteem van een kip anders verloopt dan bij mensen, bij het opnemen van zuurstof en koolzuur. Het is alsof de kip een verhoogde behoefte heeft aan zuurstofopname. Haar doorbloedingsmechanisme moet hoger liggen dan bij de mens, omdat de verteringsmechanismen in de kip meer bijval vragen, zeggen de begeleiders. Dus het is, alsof er een hogere zuurstofopname nodig is, die in een benauwde afgesloten ruimte ontbreekt, waardoor de kip de neiging heeft zijn ademhaling te versnellen om alsnog aan die verhoogde zuurstofconsumptie toe te komen. Als er te weinig zuurstof in de lucht zit, bemoeilijkt dat het doorslikken van de kropinhoud, omdat door de inhoud van de krop er een druk op de luchtpijp uitgeoefend wordt. Dat maakt dat het dier zelf versneld vermoeid raakt, een beetje passief. Als zij heel moe wordt maakt zij een beetje spastische indruk en beweegt wat stoterig. Daarom is het belangrijk dat de ruimten worden voorzien van een goede ventilatie, waardoor de zuurstofopname eenvoudig te behalen is. De kippenhouderij vindt veel plaats in de ruimtes te benauwd en te klein gehouden worden, waardoor kippen moeilijkheden krijgen met hun ademhalingssysteem en dat vindt zijn weerslag ook op de eieren, etc.

Salmonella bij mensen

Vraag: Als mensen een salmonellabesmetting hebben, hoe kunnen ze daar mee omgaan en er vanaf komen?

Door zuurstofrijk voedsel tot zich te nemen. Je hebt plantengroen, chlorofyl, wat eigenlijk het zuurstof van de plant vertegenwoordigt. Mensen met salmonella hebben een

verhoging van zuurstof nodig in het lichaam. Die kan ook van buitenaf aangebracht worden. Je hebt ook zuurstoftherapie. Zuurstof is het devies. Er wordt veel belang gehecht aan de uitademing. Lichte massages met druk van vingertoppen over het hele lichaam heen, niet stotend of impulsief maar werkelijk ieder huidoppervlak bewust stimulerend.

Dan de acupunctuurpunten laten behandelen, die de ontgifting voorstaan.

Homeopathische middelen die hiervoor bestaan beschikbaar te stellen.

Voorzorgsmaatregelen tegen salmonella

Vraag: Wat kan de boer doen?

Het is alsof de salmonellabacterie niet goed tegen zuur kan, alsof een zure constitutie de salmonella ineen doet krimpen, zich zo onbehaaglijk doet maken dat het weefsel eigenlijk letterlijk ineenkrimpt.

Vraag: Het voer mengen met zure wei?

Het is alsof zelfs azijn voldoet.

Vraag: Voldoet zure wei ook?

Het is niet nadelig, maar als er echt een overvloed is aan dit soort bacterie kan zure wei het niet tegenhouden.

Vraag: Moet je de wei dan mengen met het voedsel?

Door het drinkwater behoort tot de mogelijkheden.